

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 39T/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1720010257
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Mikulčík
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2021:1720010257.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok, samosudcom Marekom Mikulčíkom, v trestnej veci obžalovaného W. L., stíhaného pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 16. decembra 2021 v Pezinku, takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný: W. L., I.. XX. X. XXXX O. W., G. Z. G.,

uznáva za vinného, že

v mieste svojho trvalého bydliska a všade tam, kde sa zdržiaval si svoju vyživovaciu povinnosť neplnil riadne a v plnej výške voči synovi M..L., I.. XX.XX.XXXX v období od mesiaca november 2019 do mesiaca december 2021 vrátane, a to i napriek tomu, že mu táto povinnosť vyplýva predovšetkým z ustanovenia § 62 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z a taktiež mu bola deklarovaná rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 12P/45/2018-37 zo dňa 02.10.2018, vykonateľného a právoplatného 14.01.2019, ktorým je povinný prispievať na výživu syna mesačne sumou 120,- EUR, počnúc dňom 21.03.2018, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky W. Č., G. Z. O. X, prechodne bytom Hollého 9, M., čím mu tak vznikol dlh na výživnom v celkovej výške 2.220,-EUR, nakoľko za toto obdobie z celkovej sumy 3.120,- EUR, uhradil iba sumu 900,- EUR

teda

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov si úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,

čím spáchal

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona, s poukazom na § 138 písmeno b/ Trestného zákona.

Za to mu súd ukladá

Podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona a § 54 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l/ Trestného zákona, § 37 písm. m/ Trestného zákona a § 38 ods. 2 Trestného zákona, trest povinnej práce vo výmere 240 (dvestoštyridsať) hodín.

Podľa § 55 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 51 ods. 4 písm. e/ Trestného zákona povinnosť najneskôr do jedného roka od nariadenia výkonu trestu povinnej práce podľa svojich síl a schopností zaplatiť W. Č., I.. X. XX. XXXX O. Z., G. Z. O. X, zameškané výživné vo výške 2.220,- €.

o d ō v o d n e n i e :

Okresná prokuratúra Pezinok podala na obžalovaného W. L. (ďalej len „obžalovaný“) na tunajšom súde dňa 30. júna 2020 obžalobu pod číslom Pv 249/20/1107-5 (ďalej len „obžaloba“), pričom skutok uvedený v obžalobe právne kvalifikovala ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Tr. zák. , ktorého sa obžalovaný mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom v predmetnej obžalobe.

Samosudca po preskúmaní obžaloby nariadil hlavné pojednávanie. Na hlavnom pojednávaní bolo vykonané dokazovanie: podľa § 258 ods. 4 Tr. por. prečítaním zápisnice o výsluchu obvineného (č.l. 11-18 spisu), nakoľko obžalovaný na hlavnom pojednávaní využil svoje právo a odmietol vypovedať; podľa § 261 Tr. por. výsluchom svedkyne W. Č.; podľa § 269 Tr.por. prečítaním listinných dôkazov: č.l. 38 - rodný list dieťaťa; č.l. 30-32 - rozsudok Okresného súdu Pezinok 12P/45/2018; č.l. 42 - výzva na zaplatenie výživného; č.l. 44-45 - poštové poukážky; č.l. 47 - oznámenie ÚPSVaR Trnava; č.l. 48-49 - odpoveď Sociálnej poisťovne; č.l. 51 - správa Okresného úradu Trnava; č.l. 52,98 - odpis z registra trestov; č.l. 54,99 - odpoveď na lustráciu v registri priestupkov; č.l. 111-113 - vstupný pohovor a poučenie; č.l. 114 - súhlas s uložením trestu povinnej práce; č.l. 115 - záverečná správa o výsledku IPŠ; a podľa § 270 ods. 1 Tr. por. oboznámením vecných dôkazov -poštových poukazov.

K dokazovaniu

Samosudca vyhodnotil vykonané dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach a zistil nasledujúce skutočnosti:

Obžalovaný je otcom maloletého S.R. narodeného dňa XX.XX.XXXX v Bratislave. z matky W. Č..

Na základe rozsudku Okresného súdu Pezinok sp. zn. 12P/45/2018-37 zo dňa 02.10.2018, vykonateľného a právoplatného 14.01.2019 bol obžalovaný zaviazaný prispievať na výživu svojho maloletého syna S.R. mesačne sumou 120,- EUR, počnúc dňom 21.03.2018, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky W. Č..

Obžalovaný má ukončené stredné odborné vzdelanie s výučným listom vodoinštalatéra. Od roku 2010 je dobrovoľne nezamestnaný, pracuje len brigádne, má tri deti vo veku 27, 25 a 5 rokov, z ktorých len na jedno má súdom určenú vyživovaciu povinnosť. Je si vedomý svojej vyživovacej povinnosti na syna S.R., nechce sa jej vyhýbať, je mu ľúto, že sa výživným sa dostal do dlhu, bolo to spôsobené aj dôsledkom pandémie COVID-19, dlh chce splatiť spolu s bežným výživným.

V období od novembra 2019 do decembra 2021 si obžalovaný svoju vyživovaciu povinnosť neplnil riadne a včas. Matke maloletého S.R. na výživné zaplatil v ďalej uvedených dátumoch nasledovné sumy: 3. 6. 2021 - 300,- €, 5. 6. 2020 - 120,- €, 1. 6. 2020 - 120,- €, 19. 12. 2019 - 120,- €, 23. 7. 2021 -120,- €, 25. 11. 2021 - 120,- €. V dôsledku toho mu na výživnom v tomto období vznikol dlh vo výške 2.220,-€.

Obžalovaný je všeobecným recidivistom, jeho odpis z registra trestov vykazuje 5 záznamov, z ktorých 4 sú už zahladené. Naposledy bol obžalovaný odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok sp.zn. 0T/3/2021, právoplatným dňa 22. februára 2021, pre prečin podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., k podmienenému trestu odňatia slobody, ako aj k trestu zákazu činnosti. Skúšobná doba tohto podmieneného odsúdenia obžalovanému stále plynie.

K výroku o vine:

Vina je otázka skutková. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že skutok, pre ktorý je obžalovaný trestne stíhaný sa stal tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku. Nebolo tiež pochýb o tom, že tento skutok spáchal práve obžalovaný a jeho skutok má znaky trestného činu. Za toho stavu súd uznal obžalovaného vinným na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti (skutkovej vete) tohto rozsudku.

K právnej kvalifikácii:

§ 207 Trestného zákona v znení účinnom od 1.1.2020 ustanovuje :

(1) Kto najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto sa najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne vyhýba plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovať iného, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) a vydá oprávnenú osobu do nebezpečenstva núdze,

b) závažnejším spôsobom konania, alebo

c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený.

Podľa § 138 písm. b/ Trestného zákona, závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu po dlhší čas.

Objektom tohto trestného činu je nárok na výživu, ktorý vyplýva zo zákona o rodine. Objektívna stránka spočíva v konaní páchatela, ktorý najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného (ods. 1), alebo v konaní páchatela, ktorý sa najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne vyhýba plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovať iného (ods. 2). Subjektom tohto trestného činu môže byť len osoba, ktorá je povinná vyživovať alebo zaopatrovať iného (k tomu porovnaj R33/1960). Zo subjektívnej stránky zavinenie vyjadrené vo forme „čo aj z nedbanlivosti“ (ods. 1) pripúšťa zavinenie nielen úmyselné, ale aj z nedbanlivosti. Zo subjektívnej stránky sa v odseku 2 vyžaduje úmyselné zavinenie. (ČENTĚŠ, Jozef. § 207 [Zanedbanie povinnej výživy]. In: BURDA, Eduard, ČENTĚŠ, Jozef, KOLEŠÁR, Juraj, KORDÍK, Marek, LACIAK, Ondrej, MARTVOŇ, Anton, MATUŠKA, Tomáš, MENCEROVÁ, Ingrid, PROKEINOVÁ, Margita, PUCHALLA, Martin, STRĚMY, Tomáš, TOBIÁŠOVÁ, Lýdia, TOMAN, Pavol, ZÁHORA, Jozef. Trestný zákon. 1. vydanie. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2011)

Vzhľadom k tomu, že trestný čin zanedbania povinnej výživy je pokračujúcim trvácim trestným činom, ktorý má podľa doktrínálneho výkladu zároveň prvky hromadného trestného činu, dospel súd k záveru, že základnú skutkovú podstatu uvedenú v ustanovení § 207 ods. 1 Tr.zák. (najmenej dva mesiace v období dvoch rokov si neplnil svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného), obžalovaný naplnil v decembri 2019 a znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 207 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. (páchanie činu po dlhší čas) obžalovaný naplnil v decembri 2021, keďže vytvorený protiprávny stav neplnenia si zákonnej vyživovacej povinnosti udržiaval až do dňa vyhlásenia tohto rozsudku, po dobu 26 mesiacov, čo je čas dlhší, ako dva roky (uvedené v základnej kvalifikovanej podstate trestného činu).

Pokiaľ išlo o subjektívnu stránku, súd konanie obžalovaného vyhodnotil podľa § 15 písm. b/ Tr.zák. ako úmysel nepriamy, nakoľko tento vedel, že neplnením si vyživovacej povinnosti môže porušiť záujem spoločnosti na riadnom plnení si vyživovacej povinnosti rodiča voči dieťaťu, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzročený. Za toho stavu súd konanie obžalovaného právne kvalifikoval tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti (v právnej vete a v právnej kvalifikácii) tohto rozsudku.

Po zistení formálnych znakov trestného činu - prečinu, skúmal súd aj materiálnu stránku - materiálny znak prečinu uplatňovaný ako materiálny korektív k formálnym znakom, a to z hľadiska posúdenia všetkých skutočností spadajúcich pod kritéria definované v § 10 odsek 2 Trestného zákona. Pritom vychádzal z požiadavky, že skutočnosti uvedené v § 10 odsek 2 Trestného zákona je potrebné hodnotiť vo svojom súhrne bez toho, aby niektorej bol pripisovaný väčší či menší význam (jednej na úkor druhej). Na tomto základe dospel súd k záveru, že konkrétna závažnosť stíhaného prečinu dosahuje Trestným zákonom vyžadovaný stupeň pre vyvodzovanie trestnoprávnej zodpovednosti, teda stupeň vyšší než nepatrný. Tento záver vyplýva z už uvedeného spôsobu vykonania činu a jeho následku popísaného v skutkovej vete rozsudku, z okolností, za ktorých bol spáchaný, ako aj z uvedenej formy a miery zavinenia (nepriamy úmysel). Tieto všetky rozhodné skutočnosti vo svojom súhrne preukazujú taký stupeň závažnosti činu, pre ktorý je nevyhnutné vyvodzovať voči obžalovanému trestnú zodpovednosť.

K výroku o treste

Súd po vyhodnotení dôkazov jednotlivo i v ich súhrne spôsobom uvedeným § 2 odsek 12 Trestného poriadku dospel k záveru, že výsledky dokazovania vykonaného pred súdom na hlavnom pojednávaní v predmetnej trestnej veci odôvodňujú uložiť obžalovanému trest povinnej práce, za súčasného uloženia

povinnosti zaplatiť zameškané výživné, pretože takýto trest dostatočne zabezpečí ochranu spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, pričom zároveň vyjadrí morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

Súd mal pritom na zreteli to, aký objekt je chránený v ustanovení § 207 Tr.zák., čo je účelom a cieľom trestu, ako aj to, že pri uložení nepodmienečného trestu odňatia slobody nemožno páchatelovi trestného činu zanedbania povinnej výživy zároveň uložiť aj povinnosť zaplatiť zameškané výživné. Inými slovami povedané, pre spoločnosť je vždy lepšie, ak si páchatel zanedbanie svojej vyživovacej povinnosti len tzv. „neodsedí“ počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody, ale keď je pri uložení iného druhu trestu donútený svoju zanedbanú vyživovaciu povinnosť riadne splniť dodatočne a taktiež je počas výkonu iného, než nepodmienečného trestu odňatia slobody, nútený riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť v sume určenej mu súdnym rozhodnutím. Pokiaľ je totiž páchatel prečinu zanedbania povinnej výživy odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody a v príslušnom ÚVTOS je pracovne zaradený, sú z jeho odmeny každý mesiac vykonávané zrážky na plnenie výživného, ktoré sú poukazované oprávnenej osobe, avšak ich výška v drvivej väčšine prípadov nedosahuje výšku mesačného výživného určeného súdom, v dôsledku čoho tak má výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody negatívny vplyv na rodinu páchatela.

Vo všeobecnosti treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatela a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatelmi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatela trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatela a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupoval súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukládanie trestov uvedených v ust. § 34 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelmi tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Pri určovaní druhu a výmery trestu súd v súlade s ustanovením § 34 odsek 4 Trestného zákona prihliadol na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. Pri výmere trestu súd taktiež

obligatórne prihliadol podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

Súd u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval. Priťažujúcou okolnosťou u obžalovaného bolo to, že už bol v minulosti za trestný čin odsúdený.

Vzhľadom na vyrovnaný pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, teda u obžalovaného prichádzalo do úvahy vzhľadom na ustanovenie § 54 Tr. zák. ukladanie trestu povinnej práce vo výmere 40 až 300 hodín.

Súd uložil obžalovanému trest povinnej práce vo výmere 240 hodín, čo je v hornej polovici daného rozpätia, nakoľko mal za to, že takýto trest naplní svoju represívnu i preventívnu funkciu a hlavne nebude mať negatívny vplyv na rodinu obžalovaného.

Na podklade § 55 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 51 ods. 4 písm. e/ Trestného zákona súd pri ukladaní trestu povinnej práce obžalovanému uložil aj povinnosť zaplatiť zameškané výživné, najneskôr do jedného roka od nariadenia výkonu trestu povinnej práce.

To sú dôvody, pre ktoré súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Bratislave, cestou Okresného súdu Pezinok. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.